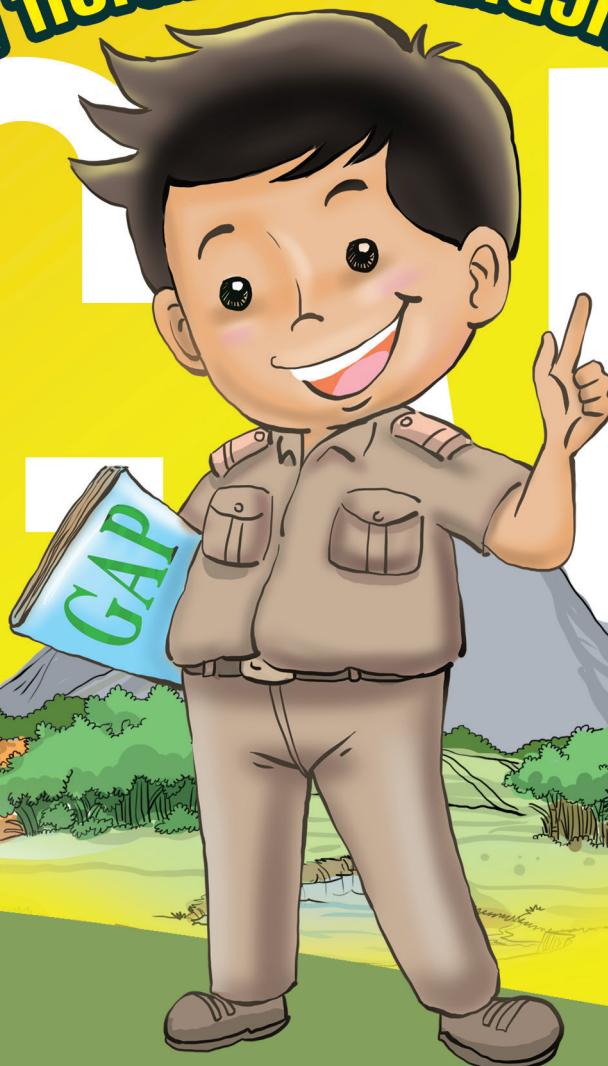

คุ้มครอง

การพัฒนาเอกสาร เกี่ยวกับ ก้าว

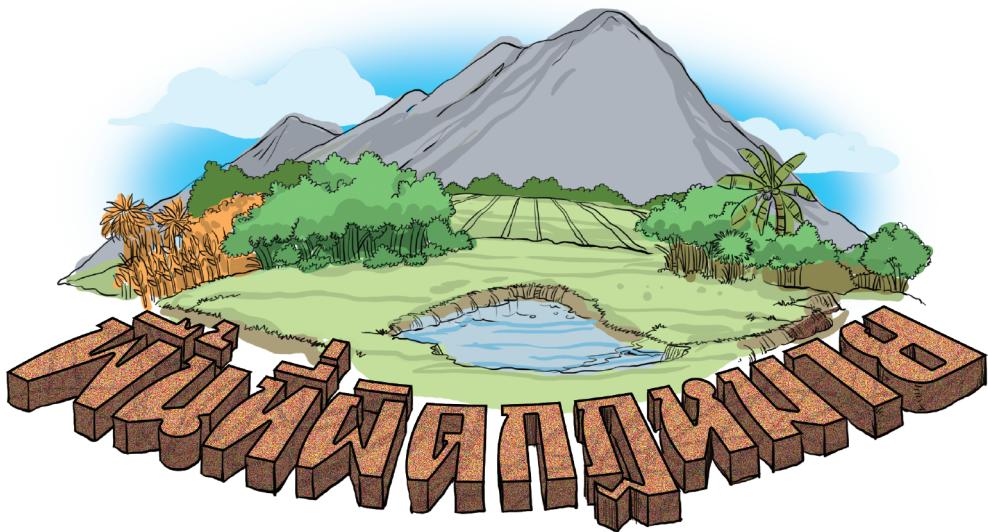
เพื่อขอรับรองมาตรฐานระบบการผลิต
GAP และ Organic

คำนำ

ปัจจุบันแนวโน้มการค้าสินค้าเกษตรและอาหารไม่ได้ให้ความสำคัญ เนพาะเรื่องคุณภาพและความปลอดภัยของสินค้าเท่านั้น ประเด็นเรื่องสิ่งแวดล้อมและแรงงาน ได้ถูกหยิบยกขึ้นมาเป็นข้อพิจารณา ประกอบการสั่งซื้อสินค้าของประเทศไทยน้ำหนักด้วย ทั้งนี้ในการขอการรับรองมาตรฐานระบบ GAP และ Organic นอกจากจะพิจารณาในเรื่องของระบบการผลิตแล้ว ยังมีประเด็นของสิทธิกรรมครองใช้ประโยชน์บนที่ดินหรือเอกสารสิทธิ์ ที่มีความสำคัญ เพื่อเป็นการป้องกันการบุกรุกพื้นที่ป่าและครอบครองใช้ประโยชน์บนที่ดินอย่างไม่ถูกกฎหมาย รวมทั้งเป็นเรื่องของข้อกำหนด มาตรฐาน และกฎหมายระหว่างประเทศ ดังนั้นกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงได้จัดทำ “คู่มือการพิจารณาเอกสาร เกี่ยวกับที่ดินเพื่อขอรับรองมาตรฐาน GAP และ Organic” ขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ภายในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และผู้ที่เกี่ยวข้อง ให้รับทราบ ใช้ชี้แจงและขยายความ ข้อสงสัย ข้อจำกัด หรือข้อโต้แย้งที่เกี่ยวข้องกับเอกสารที่ดิน หรือหนังสือรับรองประเภทต่างๆ สำหรับให้เกษตรกรใช้เป็นหลักฐานประกอบการยื่นขอการรับรองแหล่งผลิต GAP และ Organic ต่อไป

มาทำความเข้าใจ กันก่อน

หลักคิด

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สนับสนุนให้มีการทำการเกษตรบนที่ดินที่ถูกต้องตามกฎหมายเท่านั้น ส่วนพื้นที่ป่าที่ไม่มีหนังสืออนุญาตให้ทำกิน เช่น ป่าสงวน ป่าต้นน้ำชั้นที่ 1 และ ชั้นที่ 2 ป่าอุทยาน เขตคุ้มครองสัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า ไม่ได้รับอนุญาตให้ทำการเกษตร ยกเว้นขอบเขตป่าที่มีหนังสือรับรองจากการป่าไม้ หรือกรมอุทยานที่อนุญาตให้ทำกินได้ ดังนั้นการพิจารณาให้การรับรองมาตรฐานระบบการผลิต จึงพิจารณาเรื่องนี้เป็นสำคัญ

พื้นที่ผิดกฎหมาย หมายถึงอะไร

หมายถึง ที่ดินที่ไม่สามารถออกหนังสือแสดงสิทธิ์ในที่ดิน เก็บ โจนดที่ดิน หรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.3, น.ส. 3ก., น.ส. 3ข.) หรือไม่อนุญาตให้บุคคลใช้ประโยชน์บนที่ดินตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง 'ได้แก่'

1. ที่ดินที่ราชภูมิใช้ประโยชน์ร่วมกัน เก็บ ทางน้ำ ทางหลวง ทะเลสาบ ที่ขายต่อที่เลี้ยงสัตว์สาธารณะประโยชน์
2. ที่ดินซึ่งได้ห่วงห้ามไว้ เพื่อประโยชน์ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการห่วงห้ามที่ดิน ภาระง่วงเปล่า อันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินพุทธศักราช 2478
3. ที่ดินที่คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ สำรวจและพัฒนาที่ดิน เพื่อจัดให้แก่ประชาชน
4. ที่ดินของรัฐที่คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ สำรวจหรือห่วงห้ามเพื่อให้ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน
5. ที่เข้า ที่ภูเขา และพื้นที่ทรัพมันธิริ่วการกระทรวงมหาดไทยประกาศห่วงห้าม ตาม มาตรา 9 (2) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน
ยกเว้น ผู้ครอบครองที่ดินมีสิทธิครอบครอง โดยชอบด้วยกฎหมายตามประมวลกฎหมายที่ดิน เก็บ เป็นสมาชิกบวนการฟื้นฟูชาติไทย

6. ที่เกะ

ยกเว้น มีหลักฐานการแจ้งการครอบครอง (ส.ค. 1) หรือใบจด,
ใบเหยียบย่า, น.ค. 3, ก.ส.น. 5 หรือเป็นที่ดินที่คณะกรรมการจัดที่ดิน
แห่งชาติได้ออนุมัติให้จัดแก่ประชาชน หรือเป็นที่ดินซึ่งได้มีการจัดหา
ผลประโยชน์ตามมาตรา 10 และ 11 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน
โดยคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติได้ออนุมัติแล้ว

7. เขตป่าสงวนแห่งชาติ เขตอุทยานแห่งชาติ พื้นที่รักษาพันธุ์สัตว์ป่า
พื้นที่ห้ามล่าสัตว์ป่า หรือพื้นที่ที่ได้จำแนกให้เป็นเขตป่าไม้ตามตามมติ
ครม.

ยกเว้น มีหลักฐานการแจ้งการครอบครอง (ส.ค. 1) หรือใบจด,
ใบเหยียบย่า, ตราจด ไว้ก่อนการประกาศสงวนหรือห้ามที่ดิน

8. ที่ดินที่อยู่ในเขตปฏิรูปที่ดิน

ยกเว้น ผู้ครอบครองที่ดินมีหลักฐานการแจ้ง
การครอบครอง (ส.ค. 1), ใบแจ้งความประสงค์
จะได้สิทธิในที่ดิน ตามมาตรา 27 ต่อ แห่งประมวล
กฎหมายที่ดิน หรือมีใบจด, ใบเหยียบย่า หรือมี
หลักฐาน น.ค.3, ก.ส.น.5 ก่อนประกาศเป็นเขต
ปฏิรูปที่ดิน

ยกเว้น ผู้ได้รับเอกสารการครอบครองที่ดินที่
ออกให้กับประชาชนขอทำประโยชน์ในเขตปฏิรูป
ที่ดินตาม พ.ร.บ. การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
พ.ศ. 2518

9. ที่ดินที่คุณรัฐมนตรีส่งงานไว้เพื่อรักษาทรัพยากรธรรมชาติหรือเพื่อประโยชน์สาธารณะอย่างอื่น เว่น

9.1 พื้นที่ที่มีความลาดชันโดยเฉลี่ยร้อยละ 35 ขึ้นไป ตามที่กำหนดไว้ในนโยบายป่าไม้แห่งชาติ

ยกเว้น ผู้ครอบครองที่ดินมีสิทธิครอบครองมาก่อนการบังคับใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน (ก่อน 1 ธันวาคม พ.ศ. 2497) หรือมีหลักฐานแสดงว่าเป็นผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินโดยชอบด้วยกฎหมาย เว่น มีหลักฐานการแจ้งการครอบครอง (ส.ค.1)

9.2 ป่าชายเลน

ประเภทที่ดิน และหน่วยงานที่รับผิดชอบพื้นที่

1. ป่าสงวนแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507
กรมป่าไม้ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบพื้นที่

2. ป่าชายเลน ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. 2558

กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เป็นหน่วยงานรับผิดชอบพื้นที่

3. ป่าไม้ถาวร ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484
กรมป่าไม้ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบพื้นที่

4. เขตปฏิรูปที่ดิน ตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เป็นหน่วยงานรับผิดชอบพื้นที่

5. ที่นิคมสหกรณ์ ตามพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. 2511
กรมส่งเสริมสหกรณ์ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบพื้นที่

6. ที่นิคมสร้างตนเอง ตามพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ
พ.ศ. 2511 และระเบียบ กรมประชาสงเคราะห์ ว่าด้วยการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์
ที่ดินในเขตนิคมสร้างตนเอง พ.ศ. 2534 และ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535
กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบพื้นที่

7. ที่ดินสาธารณะประโยชน์ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และ
ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอนุญาตให้ประชาชนใช้ประโยชน์ที่ดิน
ของรัฐ พ.ศ. 2547 นายอำเภอและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้มีอำนาจดูแล
รักษาและคุ้มครองป้องกัน สำหรับการบริหารจัดการ
กรมที่ดิน เป็นหน่วยงานรับผิดชอบพื้นที่

8. ที่ราชพัสดุ ตามพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2518
กรมอนารักษ์ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบพื้นที่

แบบบี้ หรือแบบไก่ ให้การรับรองมาตรฐานได้

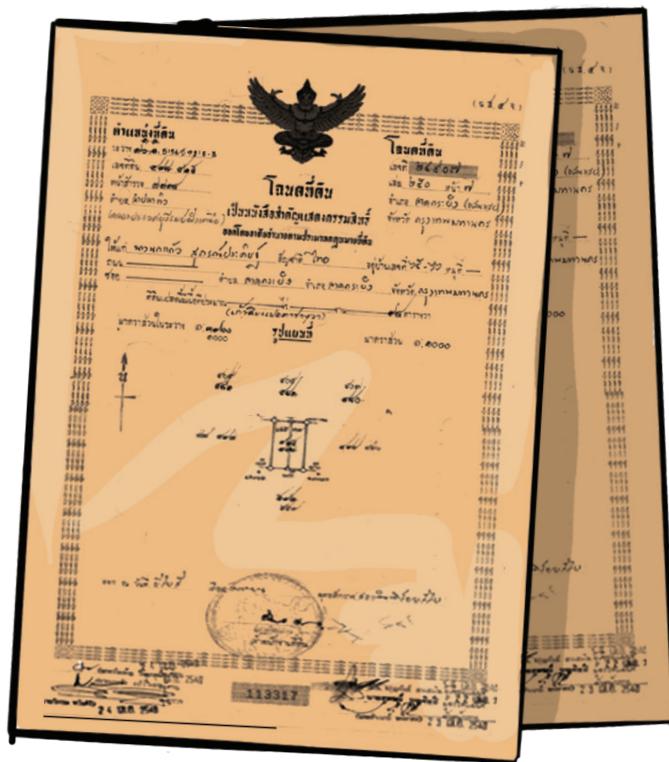
คำถาม : การตรวจสอบพื้นที่ว่าผิดกฎหมายหรือไม่ ต้องทำอย่างไร

คำตอบ :

1. รวบรวมสำเนาเอกสารเกี่ยวกับที่ดิน ที่ผู้ขอรับการรับรอง มาตรฐานระบบการผลิต GAP หรือ Organic นำมาอ้าง
2. ตรวจสอบเอกสารด้วยตนเอง หรือประสานงานกับสำนักงานที่ดินจังหวัด สำนักงานที่ดินจังหวัดสาขา หรือสำนักงานที่อำเภอท้องที่ ถ้าเป็นที่ดินเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม / นิคมสหกรณ์ / นิคมสร้างตนเอง ให้ตรวจสอบกับหน่วยงานรับผิดชอบในพื้นที่นั้น (แล้วแต่กรณี) ว่าพื้นที่ที่ยื่นขอรับรองตรงกับที่ดินที่ระบุในเอกสารที่เกษตรกรส่งมา มีการครอบครองหรือทำกินขอกบด้วยกฎหมายหรือไม่ทั้งนี้การพิจารณาเอกสารเกี่ยวกับที่ดินในเบื้องต้นเพื่อประกอบการขอรับรองมาตรฐานระบบการผลิต GAP และ Organic เป็นดังตารางต่อไปนี้

ເອກສາຣເກື່ຍວກັບທີ່ດິນ ເພື່ອປະກອບການຂອຮັບຮອງມາຕຣຈູນ ຮະບບກາຮົມພລິຕ ພຣກ ແລະ Organic

เอกสาร	ថ្លែង ថ្លែង	ថ្លែង ថ្លែង	ເງេនໄຂ
1. ໂណនດທីបាន មាយតិ៍ ហង្គសីអ៊ាសំគុណ ແສດងករមសិទ្ធិនៃពីបាន ចិះអកដី តាមរយៈរាលក្សាមាយពីបានប៉ាបុប្រុង នកការណីឱ្យរាលក្សាមីនៃលានដឹងដោយពី លានដឹង ពារាង និងពារាងពីវា “ដ៏ធា រយៈយិននៅ” ចិះអកដីតាមរយៈរាលក្សាមាយ កៅរ ពេកកើតិវា មីករមសិទ្ធិខែងកាន់			មិនមិន
2. ន.ស.2 មាយតិ៍ ហង្គសីអ៊ាសំគុណ ការអកដីដើម្បីបានការແສ័យធម្មាយ និងរាលក្សាមាយ កៅរបានករង កៅរយៈយិននៃពីបានប៉ាបុប្រុង ការខ្សោគរាង ចិះហង្គសីអីវិបាយនៃ នកការណីឱ្យរាលក្សាមាយពីបានប៉ាបុប្រុង និងរាលក្សាមាយ កៅរ ពេកកើតិវា មីករមសិទ្ធិខែងកាន់			1. ចិះអនុការ (ន.ស. 2 និង ន.ស. 3) តែងត្រងកំបីចិះអកដី កៅរបានករង កៅរយៈយិននៃពីបានប៉ាបុប្រុង ការខ្សោគរាង ចិះហង្គសីអីវិបាយនៃ នកការណីឱ្យរាលក្សាមាយពីបានប៉ាបុប្រុង និងរាលក្សាមាយ កៅរ ពេកកើតិវា មីករមសិទ្ធិខែងកាន់
3. ន.ស.3 មាយតិ៍ ហង្គសីអ៊ាសំគុណ ពីបានប៉ាបុប្រុង កៅរបានករង កៅរយៈយិននៃពីបានប៉ាបុប្រុង ការខ្សោគរាង ចិះហង្គសីអីវិបាយនៃ នកការណីឱ្យរាលក្សាមាយពីបានប៉ាបុប្រុង និងរាលក្សាមាយ កៅរ ពេកកើតិវា មីករមសិទ្ធិខែងកាន់			2. ពិនិត្យការរបៀបការងារ និងរាលក្សាមាយ កៅរបានករង កៅរយៈយិននៃពីបានប៉ាបុប្រុង និងរាលក្សាមាយ កៅរ ពេកកើតិវា មីករមសិទ្ធិខែងកាន់

เอกสาร	๑๙๗ ๑๙๘	๑๙๙ ๑๙๖	เงื่อนไข
4. น.ส.3.ก หมายถึง หนังสือรับรอง การทำประโยชน์ในที่ดิน ออกให้ใน ห้องที่ที่มีระหว่างรูปถ่ายทางอากาศ		●	<p>1. ชื่อในเอกสาร น.ส.3ก ตรงกับชื่อผู้ของการรับรอง มาตรฐาน ถ้าไม่ตรงแต่เป็น ชื่อของไทยทโดยธรรม หรือ คู่สมรส หรือ พ่อ-แม่ สามารถใช้ได้</p> <p>2. พื้นที่ที่ระบุใน น.ส.3ก ตรงกับพื้นที่ที่ของการรับรอง มาตรฐาน</p>
5. ปส.23 หนังสืออนุญาต ให้เข้าทำ ประโยชน์และอยู่อาศัยภายในเขต ป่าสงวนแห่งชาติ มีอายุการอนุญาต 30 ปี		●	<p>1. กรณี ปส.23 ที่อนุญาต ให้ราษฎรเป็นรายบุคคล ให้ ตรวจสอบรายชื่อในเอกสาร ปส.23 ว่าตรงกับรายชื่อ เกษตรกรหรือไม่</p> <p>2. กรณี ปส.23 ตาม โครงการจัดที่ดินทำกินให้ ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.) ซึ่งจะออกหนังสือ อนุญาตให้จังหวัดท้องที่ (ใน ลักษณะแบ่งรวม) ดังนั้น การตรวจสอบรายชื่อราษฎร ให้ประสานคณะกรรมการ นโยบายที่ดินจังหวัด (คทช. จังหวัด) ดำเนินการตรวจสอบ กับรายชื่อราษฎรผู้ได้รับการ จัดที่ดินในพื้นที่นั้นๆ ต่อไป</p>

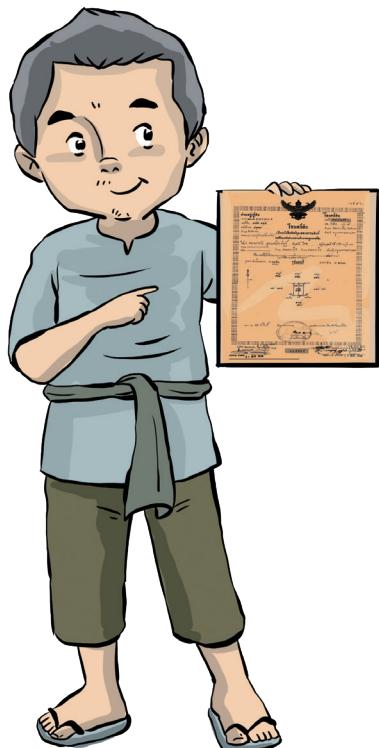
เอกสาร	๑๙๗ ๑๙๘	๑๙๙ ๑๙๖	เงื่อนไข
6. ส.ป.ก. 4-01 หมายถึง หนังสือแสดงการครอบครองที่ดินที่ออกให้กับประชาชนเข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน ตาม พ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518		●	ชื่อผู้ครอบครองสิทธิ์ ส.ป.ก. 4-01 ตรงกับชื่อผู้ขอรับรองมาตรฐาน ถ้าไม่ตรงแต่เป็นชื่อของทายาทโดยธรรม หรือ คู่สมรส หรือ พ่อ-แม่ สามารถใช้ได้ แต่ให้ระบุว่าใครคือผู้ขอรับรอง หรือทำการผลิตจริง
7. ก.ส.น.5 หมายถึง หนังสือแสดงการทำประโยชน์ใน นิคมสหกรณ์		●	ตรวจสอบชื่อผู้ครอบครองสิทธิ์ กับชื่อผู้ขอรับรองมาตรฐาน ถ้าไม่ตรงแต่เป็นชื่อของทายาทโดยธรรม หรือ คู่สมรส หรือ พ่อ-แม่ สามารถใช้ได้ แต่ให้ระบุว่าใครคือผู้ขอรับรอง หรือทำการผลิตจริง
8. น.ค.3 หมายถึง หนังสือแสดงการทำประโยชน์ใน นิคมสร้างตนเอง		●	ตรวจสอบชื่อผู้ครอบครองที่ดิน ก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ (พ.ศ. 2497) โดยไม่มีหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดิน
9. ส.ค.1 (แบบแจ้งการครอบครองที่ดิน) หมายถึง แบบแจ้งการครอบครอง และการทำประโยชน์ในที่ดิน ก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ (พ.ศ. 2497) โดยไม่มีหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดิน		●	1. ตรวจสอบพื้นที่ว่าอยู่ในพื้นที่ผิดกฎหมายหรือไม่กับหน่วยงานรับผิดชอบในพื้นที่นั้น 2. ตรวจสอบหรือสอบถาม แปลงข้างเคียงหรือฝ่ายปกครองในพื้นที่ว่าผู้ขอรับรองมาตรฐานฯ ทำการเกษตรในพื้นที่นั้นจริง

เอกสาร	๑๕๔ ๒๕๖๓	๑๕๕ ๒๕๖๓	เงื่อนไข
10. เอกสารรับรอง ที่ออกโดย หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ที่ เกี่ยวข้องในพื้นที่นั้น เช่น พื้นที่ สาธารณูปโภค พื้นที่ของหน่วย งานทหาร ที่ราชพัสดุ	●		เอกสารรับรองจากจังหวัด อำเภอ หรือองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น กำหนดผู้ใหญ่บ้าน หรือ ผู้มีอำนาจในพื้นที่ตรวจสอบ และลงนามในหนังสือ รับรองการใช้ประโยชน์ที่ดิน เพื่อการรับรองมาตรฐาน หรือ หนังสือยินยอมให้ใช้ที่ดินนั้น ได้
11. สัญญาเช่าที่ดิน	●		<ul style="list-style-type: none"> ต้องมีสำเนาหรืออ้างอิง ประเภทและเลขหนังสือ แสดงสิทธิ์ในที่ดิน ข้อ 1 – 4 ประกอบ หรือ หนังสือยินยอมการใช้ ประโยชน์ที่ดินหรือเอกสาร รับรองตามข้อ 10 ประกอบ

เอกสาร	แบบ แบบ	เจื่อนไข
<p>12. หนังสืออนุญาต สทก.</p> <p>แบบ สทก.1ก และ สทก.2ก</p> <p>หนังสืออนุญาตให้ทำการปลูกป่า หรือไม่ยืนต้นภายในเขตปรับปรุงป่า สงวนแห่งชาติ อนุญาตคราวละ 5 ปี</p> <p>แบบ สทก.1ข</p> <p>หนังสืออนุญาตให้ทำการปลูกป่า หรือไม่ยืนต้นภายในเขตปรับปรุงป่า สงวนแห่งชาติ อนุญาตคราวละ 10 ปี</p> <p>สทก.1</p> <p>หนังสืออนุญาตให้ได้รับการผ่อนผัน ให้มีสิทธิ์ทำกินชั่วคราวในเขตป่าสงวน แห่งชาติ (ครั้งที่ 1) สิ้นสุดการอนุญาต แล้ว</p> <p>ทั้งนี้ หนังสืออนุญาต สทก. สามารถ ตกทอดไปถึงทายาทได้ ห้ามซื้อ-ขาย หรือให้บุคคลอื่นทำการปลูกป่า ที่ดิน สทก. และห้ามลงทะเบียนทำการปลูกป่า หรือไม่อยู่อาศัยในที่ดิน สทก.</p>		<p>ปัจจุบันหนังสืออนุญาต สทก. ส่วนมากได้สิ้นสุดการ อนุญาตแล้ว และนโยบาย รัฐบาลในปัจจุบันให้ดำเนิน การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ในลักษณะแปลงรวม (ไม่ให้ ออกหนังสืออนุญาตเป็นราย บุคคล) ดังนั้น กรมป่าไม้จึง ไม่สามารถต่ออายุหนังสือ อนุญาต สทก. ให้ราชภูมิได้ หากราชภูมิได้รับ สทก. ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และ เจื่อนไขที่กรมป่าไม้ กำหนดไว้ ก็ถือว่าบุคคลดัง กล่าวยังได้รับการผ่อนผัน ให้อยู่อาศัยและทำกินในป่า สงวนแห่งชาตินั้นได้</p> <p>ดังนั้นเกษตรกรที่ได้รับ การรับรอง GAP / Organic อยู่เดิม สามารถขอต่ออายุ การรับรองได้ ตราบเท่าที่ รัฐยังอนุญาตให้อยู่ทำกินได้ เว้นแต่หน่วยงานที่มีอำนาจ หน้าที่เกี่ยวข้องมีคำสั่งให้ ออกจากที่ดินนั้น</p>

ເອກສາຣ	ໄຟລ	ໄຟໄຕ	ເຈື່ອນໄວ
13. ກ.ບ.ທ.5 / ກ.ບ.ທ.11 ມາຍຄືງ ແບບແສດງຮາຍກາຣທີ່ດິນທີ່ ຜູ້ມີໜ້າ ທີ່ເສີຍກາເຊີບມາຮຸງທ່ອງທີ່ຈະຕ້ອງໄປຢືນ ເພື່ອໝາຍກາເຊີບມາຮຸງທ່ອງທີ່ປະຈຳປີ ຕ່ອງເຈົ້າພັກການປະເມີນ ດນ ອອກສາຣ ປົກປອງທ່ອງຄືນທີ່ທີ່ດິນຕັ້ງອູ່		●	ສາມາດໃຫ້ເປັນເອກສາຣ ປະກອບກັບເອກສາຣອື່ນໄດ້ ເທິ່ນນັ້ນ ເຫັນເອກສາຣຂຶ້ນ 10

ມາຍເຫັນ ເອກສາຣບ່ອງ
ຕາມຂຶ້ນ 10 ແບ່ງເປັນ 2 ແບ່ນ ດັ່ງນີ້

1) ພັນຍື່ອຮັບອານຸຍານໃຫ້ໃຊ້ປະໂຍບີນ
ທີ່ດິນເພື່ອຂອ້ອຮັບອານຸຍານມາຕຽບຮູນກາຣຝລິຕ
ພື້ນ

2) ພັນຍື່ອຍືນຍອນໃຫ້ໃຊ້ປະໂຍບີນ
ທີ່ດິນ ເພື່ອກາຮັບອານຸຍານມາຕຽບຮູນກາຣຝລິຕ
ພື້ນ

ກຣັນທີ່ດິນມີເຈົ້າຂອງ ໃຫ້ຮັບອົງໂດຍ
ເຈົ້າຂອງທີ່ດິນ

พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ

เขตอุทยานแห่งชาติ

พื้นที่รักษาพันธุ์สัตว์ป่า

พื้นที่ห้ามล่าสัตว์ป่า

หรือพื้นที่ที่ได้จำแนกให้เป็นเขตป่าไม้ดาวร

ค่าตอบ : แบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.1) เป็นเอกสารสิทธิ์อันเป็นเอกสารราชการหรือไม่

ค่าตอบ : หนังสือแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.1) เป็นเพียงใบแจ้งการครอบครองที่ดิน ที่ผู้ครอบครองเป็นผู้แจ้งว่าตนครอบครองที่ดินแปลงใดอยู่ก่อนวันใช้บังคับประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497 (แต่ปัจจุบันไม่มีการแจ้ง ส.ค.1 ถือแล้ว) ส.ค.1 ไม่ใช่หนังสือแสดงสิทธิ์ที่ดิน เพราะไม่ใช่หลักฐานที่ทางราชการออกให้ เพียงแต่เป็นการแจ้งครอบครองที่ดินของราชภูมิท่านนั้น ดังนั้นตามกฎหมาย ที่ดินที่มี ส.ค.1 ผู้ครอบครองเจึงมีแต่สิทธิครอบครอง ซึ่งสามารถโอนกันได้เพียงแต่แสดงเจตนาสละการครอบครองและส่งมอบ การถือครองที่ดินให้ผู้รับโอนเท่านั้น และผู้ครอบครองที่ดินตามหลักฐาน ส.ค.1 สามารถยื่นคำขอเพื่อพิสูจน์สิทธิในการออกโอนด้วย หรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.3 น.ส.3 ก. หรือ น.ส.3 ข) ได้โดย

กรณีที่ 1 นำ ส.ค.1 มาเป็นหลักฐานในการนำเดินสำรวจออกโอนด้วยตามโครงการเดินสำรวจออกโอนด้วย ซึ่งกรมที่ดินส่งเจ้าหน้าที่จากส่วนกลางไปดำเนินให้ในท้องที่ โดยจะมีการประกาศท้องที่ ที่จะทำการเดินสำรวจให้ทราบก่อนล่วงหน้า

กรณีที่ 2 นำ ส.ค.1 มาเป็นหลักฐานในการยื่นคำขอออกโอนด้วย หรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.3, น.ส. 3 ก.หรือ น.ส.3 ข) เป็นการเฉพาะราย ณ สำนักงานที่ดินจังหวัด

คำตาม : เกษตรกรเข้าร่วมโครงการการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ตามนิยามของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์แต่เกษตรกรมีภูมิลำเนาทำกินและปลูกพืชในพื้นที่ดังกล่าวมาเป็นเวลานาน ดังนั้นเกษตรกรที่ผ่านการพิจารณาเข้าร่วมโครงการแปลงใหญ่ จะถือว่าผ่านเรื่องเอกสารสิทธิ์ได้หรือไม่

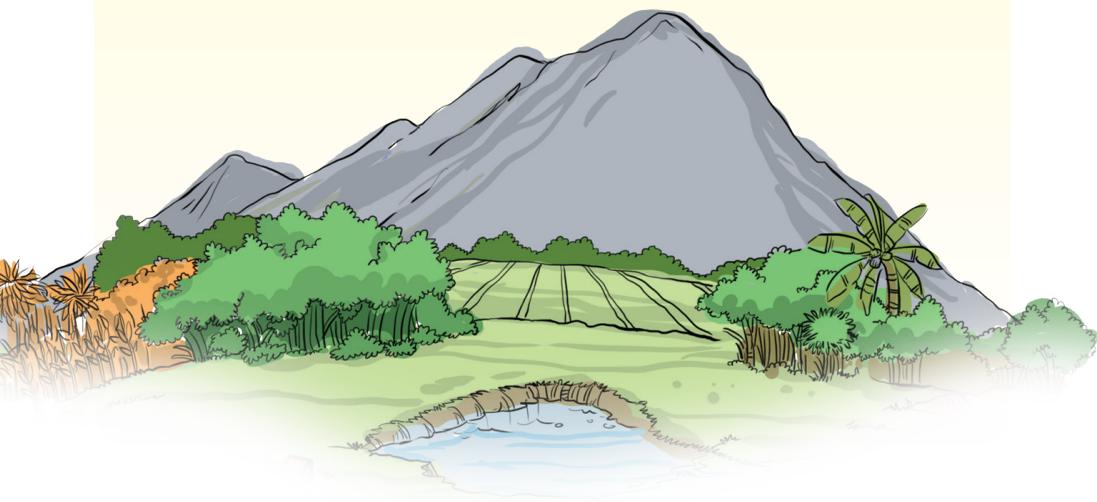
คำตอบ : ตรวจสอบกับ Single Command (SC) ในจังหวัด ซึ่งควรນีข้อมูลเบื้องต้นแล้วว่าเป็นพื้นที่มีพิดกฎหมายหรือไม่ ถ้ามีพิดกฎหมายไม่รับคำขอหากไม่มีพิดกฎหมาย ให้ดำเนินการพิจารณา ประกอบด้วย

1. ตรวจพิสูจน์การเป็นเจ้าของสิทธิ์ มีการโอนสิทธิ์ในที่ดินถูกต้อง และข้อเจ้าของสิทธิ์ ตรงกับข้อที่ยื่นขอรับรองมาตรฐาน หากไม่ตรงแต่เป็นทายาทโดยธรรม หรือ คู่สมรส หรือ พ่อ-แม่ สามารถดำเนินการต่อไปได้
2. สอบถามแปลงข้างเคียง หรือบ้าน ผู้ใหญ่บ้าน ว่าผู้ขอรับรองมาตรฐานฯ ทำการเกษตรในพื้นที่นั้นจริง จากนั้นจึงสามารถรับคำขอและตรวจรับรองมาตรฐานฯ ได้

คำตาม: พื้นที่ที่เสียภาษีบำรุงท้องที่ (ก.บ.ท.5) หรือเป็นพื้นที่เกษตรกรเข้าใช้ประโยชน์ทำการเกษตรมานาน โดยไม่มีเอกสารแสดงสิทธิ์หากได้รับการรับรองมาตรฐานแล้ว จะต้องยกเลิกใบรับรองมาตรฐานหรือไม่

คำตอบ: กรณีพื้นที่ที่มีเอกสาร ก.บ.ท.5 เพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอที่จะใช้เป็นเอกสารประกอบการยื่นขอรับรองมาตรฐาน ต้องมีหลักฐานอื่นประกอบด้วย ดังนั้นกรณีนี้ อนุญาตให้ใช้ใบรับรองเดิมจนกว่าจะหมดอายุ ระยะเวลาหนึ่ง ให้เกษตรกรดำเนินการเพื่อหาเอกสารแสดงสิทธิ์หรือหลักฐานอย่างอื่นมายืนยัน จึงจะสามารถตรวจสอบต่ออายุใบรับรองมาตรฐานให้ได้

คำถาม : เจ้าของที่ดินมีเอกสารสิทธิ์ถูกต้อง ปลูกพืชหลัก เช่น ยางพารา และอนุญาตให้เกษตรกรรายอื่นเข้าไปปลูกพืชเสริม เช่น สับปะรดในพื้นที่สวนยางพารา แต่ไม่ให้หลักฐานเอกสารแสดงสิทธิ์ที่ดินแก่เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด มาใช้ประกอบการขอรับรองมาตรฐาน

คำตอบ : กรณีที่ดินมีเจ้าของ แต่ไม่ทำสัญญาเช่า ให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบสถานะที่ดินว่าเป็นพื้นที่ป่าหรือพื้นที่ผิดกฎหมาย หรือไม่ ถ้าไม่ใช่พื้นที่ผิดกฎหมาย ให้เกษตรกรดำเนินการประสานกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ออกหนังสือรับรองการใช้ที่ดินมาประกอบ (เอกสารตามข้อ 10) โดยระบุในเอกสารว่า “เอกสารนี้ไม่สามารถใช้อ้างสิทธิ์ในการครอบครองที่ดินได้” เป็นการอนุญาตให้ใช้เพื่อขอรับรองมาตรฐานเท่านั้น

คำถก : กรณีโครงการขดเขยรายได้แก่เกษตรกรชาวสวนยางพารา ซึ่งใช้เอกสารสิทธิ์ที่กรมป่าไม้ให้การยอมรับ (สทก. 1) สามารถใช้เป็นหลักฐานในการขอการรับรองมาตรฐานการผลิต GAP/Organic ได้หรือไม่

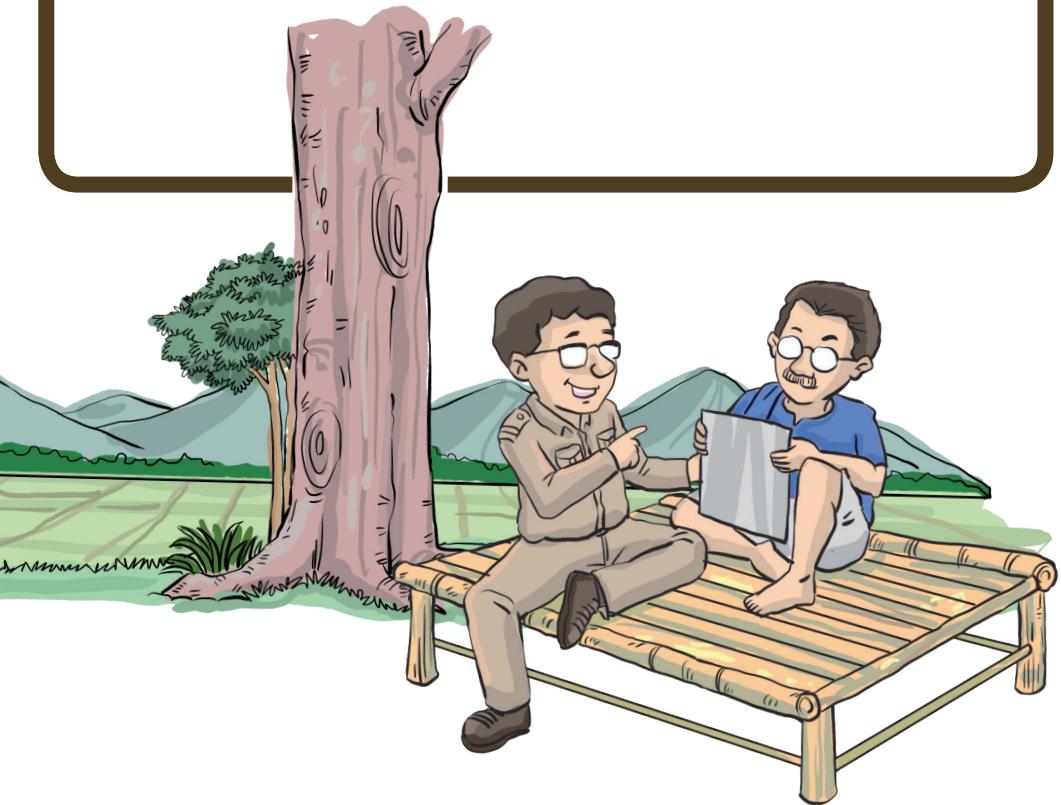
คำตอบ : ปัจจุบันหนังสืออนุญาต สทก. (ส่วนมาก) ได้ลั่นสุดการอนุญาตแล้ว และนโยบายรัฐบาลในปัจจุบัน ให้ดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในลักษณะแปลงรวม (ไม่ให้ออกหนังสืออนุญาตเป็นรายบ้านเจก) ดังนั้น กรมป่าไม้จึงไม่สามารถต่ออายุหนังสืออนุญาต สทก. ให้แก่ราษฎรได้ แต่หากราษฎรผู้ใดรับ สทก. ปฏิบัติตาม หลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กรมป่าไม้กำหนดไว้ ก็ถือว่าบุคคล ดังกล่าวยังได้รับการผ่อนผันให้อัญญาตและทำกินในป่า สงวนแห่งชาตินั้นได้ โดยไม่ต้องต่ออายุหนังสืออนุญาต

ดังนั้นเกษตรกรที่ได้รับรอง GAP / Organic อุญเดิม สามารถขอต่ออายุการรับรองได้ ตามเทาที่รัฐยังอนุญาต ให้อัญญาตได้ เว้นแต่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีคำสั่งให้ออก จากที่ดินนั้น

คำถาม : เกษตรกรมี นส.3 แต่ยังไม่ไปรังวัดเพื่อขอออกโอนดที่ดิน และหมุดเวลาจังหวัดแล้ว จึงไม่มีเอกสารสิทธิ์สามารถให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้านรับรองพื้นที่ที่กำกินให้ได้หรือไม่

คำตอบ : ให้ตรวจสอบสถานะของที่ดินทำกินกับสำนักงานที่ดินจังหวัด ถ้าไม่ใช่การบุกรุกพื้นที่ป่า สามารถให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือผู้มีอำนาจหน้าที่ในพื้นที่ ลงนามในหนังสือรับรองการใช้ที่ดินได้ (เอกสารตามข้อ 10)

พื้นที่กีเขตปฏิรูปที่ดิน นิคมสหกรณ์ นิคมสร้างตนเอง

คำถาม : บุตรต้องการขอใบรับรองในชื่อตนเองที่เป็นผู้ผลิต GAP แต่ที่ดินเป็นชื่อของพ่อเป็นเจ้าของ ซึ่งพ่อมีลูกหลายคนจึงไม่อยากทำหนังสือมอบอำนาจให้ลูกคนที่จะขอรับรอง GAP ด้วยเกรงว่าจะເຄາໄປใช้อ้างสิทธิ์ครอบครองพื้นที่ในภายหลัง ทำอย่างไรดี?

คำตอบ :

1. แนะนำให้ออกใบรับรองในชื่อบิดาหรือเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดิน และจัดทำเอกสารประกอบใบรับรองว่าผู้ขอการรับรอง คือ ทายาทดามาภูมาย ทั้งนี้กรณีพื้นที่ ส.ป.ก. ในใบรับรอง GAP จะระบุชื่อผู้ผลิตไว้ด้วย

2. ถ้าต้องการใช้ชื่อลูก พ่อต้องทำหนังสือยินยอมให้ใช้ชื่อลูก (คนเดียวหรือหลายคนก็ได้) ในการยื่นขอการรับรองมาตราฐานได้ แต่เพื่อความสบายใจให้ระบุไว้ในหนังสือยินยอมนั้นด้วยว่า “หนังสือฉบับนี้ไม่สามารถใช้อ้างสิทธิ์ในการครอบครองที่ดิน”

กรณีอยู่ในพื้นที่ เขตปฏิรูปที่ดิน หรือนิคมสหกรณ์ หรือนิคมสร้างตนเอง ผู้ยื่นขอการรับรองมาตราฐานระบบการผลิต GAP หรือ Organic จำเป็นต้องเป็นเจ้าของ หรือเป็นทายาท หรือคู่สมรส หรือพ่อ-แม่ ที่ลูกต้องตามกฎหมายเท่านั้น ซึ่งทายาทดามาภูมาย แต่ไม่รวมลีสลง ป้า น้า อา (ตามกฎหมายแพ่ง) การโอนสิทธิ์ให้แก่ทายาท หรือ คู่สมรส หรือพ่อ-แม่ สามารถทำได้ไม่จำกัดจำนวน เช่น สามารถโอนสิทธิ์แบ่งพื้นที่ให้แก่ลูกทั้ง 5 คนได้ ซึ่งเป็นหลักการเดียวกันทั้งที่ดินเขตปฏิรูปที่ดิน นิคมสหกรณ์ และนิคมสร้างตนเอง

คำตาม : เกษตรกรลูกไก่ของบริษัทที่ส่งออกผลผลิตไปจำหน่ายต่างประเทศรวมกันกว่า 200 แปลง ต้องการขอรับรองแบบกลุ่ม แต่มีปัญหาเรื่องไม่มีเอกสารยืนยันสิทธิ์ในที่ดิน เนื่องจากเจ้าของที่ดินอนุญาตให้เกษตรกรใช้พื้นที่ปลูกได้ แต่ไม่ให้สำเนาเอกสารสิทธิ์ และไม่ออกหนังสืออนุญาตให้ทำกินให้

คำตอบ : อันดับแรกต้องตรวจสอบว่าเป็นพื้นที่ผิดกฎหมายหรือไม่ ถ้าเป็นพื้นที่ผิดกฎหมายไม่ว่าจะด้วยสาเหตุใด ก็ต้องดำเนินการยึดที่ดิน แต่หากไม่เป็นพื้นที่ผิดกฎหมาย และเป็นพื้นที่ที่มีเจ้าของชี้明权 ขัดเจนว่าเจ้าของยินยอมให้ทำการเกษตร และทำการเกษตรมานานแล้ว กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน หรือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถให้การรับรองว่าผู้ขอการรับรองฯ ทำการเกษตรในพื้นที่นั้นจริง

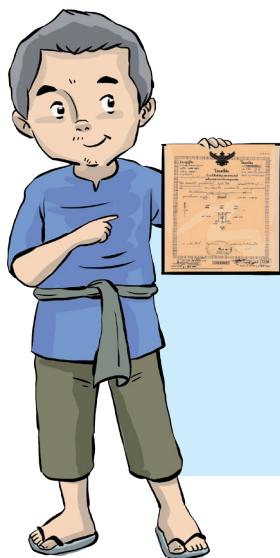
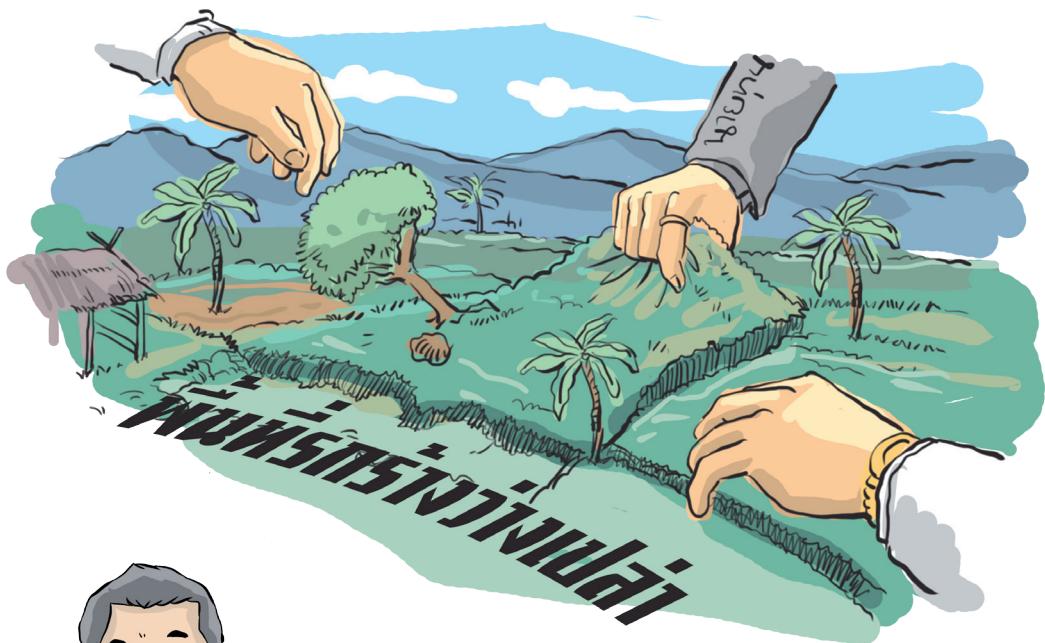
กรณีสามารถให้การรับรองมาตรฐานระบบการผลิต GAP หรือ Organic ได้ โดยเกษตรกรขอให้เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน หรือผู้มีอำนาจหน้าที่ในพื้นที่นั้นออกหนังสือรับรองว่าเกษตรกรได้ทำการเกษตรอยู่บนที่ดินนั้นจริง เพื่อนำมายื่นประกอบการขอการรับรองมาตรฐานได้ (เอกสารตามข้อ 10)

คำตาม : เกษตรกรที่ทำการเกษตรในพื้นที่ ส.ป.ก. ของบุคคลอื่น ซึ่งเจ้าของสิทธิ์ในที่ดินดังกล่าวยินยอมให้ทำการเกษตร มาเป็นเวลานาน แต่ไม่ยินยอมให้หลักฐานหรือสำเนาหลักฐาน/เอกสารใดๆ ประกอบการขอรับรองมาตรฐานได้

คำตอบ : กรณีให้ยกเลิกใบรับรองมาตรฐาน เนื่องจากเป็นการใช้พื้นที่ผิดระเบียบของ ส.ป.ก. ที่นำไปปล่อยโòn (เข่าช่วง) ให้ผู้อื่นดำเนินการแทน ยกเว้นเจ้าของที่ดิน (ตามเอกสาร สปก.) เป็นผู้ยื่นขอการรับรองหรือต่ออายุการรับรองมาตรฐานเอง หน่วยรับรองสามารถพิจารณาต่ออายุใบรับรองให้ได้

พื้นที่สาธารณะประโยชน์ หรือ พื้นที่กร้างว่างเปล่า

คำตาม : เกษตรกรปลูกพืชบนพื้นที่ริมแม่น้ำ
ซึ่งปัจจุบันแม่น้ำดีน้ำเขิน และกลายเป็นที่ดินงอก
ริมคลอง อบต. สามารถออกหนังสือรับรองการทำ
กินบนพื้นที่นี้ได้หรือไม่

คำตوب :

อบต. ไม่สามารถให้การอนุญาตได้ ผู้มีอำนาจในการอนุญาต คือกรรมที่ดิน โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ออกใบอนุญาต ทั้งนี้สามารถตรวจสอบได้ว่าที่ดินนั้นได้ออนุญาตให้ครัวใช้ประโยชน์บ้างหรือไม่ครรช.ใช้ประโยชน์ไปแล้วหรือไม่ ณ สำนักงานที่ดินจังหวัด

ทั้งนี้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอนุญาตให้ประชาชนใช้ประโยชน์ที่ดินของรัฐ พ.ศ. 2547 มีรายละเอียดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้มีอำนาจดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกัน สำหรับ การบริหารจัดการ กรมที่ดิน เป็นหน่วยงาน รับผิดชอบพื้นที่

สรุปที่ดินที่ออกจากกรมที่ดิน มี 2 แบบ ได้แก่ ที่ออกใบพื้นที่สาธารณะ และที่ออกจากพื้นที่ที่มีเจ้าของ

1) กรณีที่ออกจากที่ดินสาธารณะ ต้องถือเป็นที่สาธารณะด้วย ดังนั้นถ้าจะขอรับรองมาตรฐาน เกษตรกรต้องยื่นเรื่องขอใช้ประโยชน์ที่ดินกับนายอำเภอ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก่อน เพื่อเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาอนุญาตของจังหวัด ซึ่งมีที่ดินจังหวัด ทำหน้าที่เป็นเลขานุการ

กรณีเป็นที่ดินสาธารณะประโยชน์ ต้องส่งผลการพิจารณาให้กรมที่ดินเพื่อพิจารณาเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยอนุมัติก่อน จากนั้นเสนอผู้ว่าราชการจังหวัด ออกใบอนุญาต

สำหรับที่กรรจง่างเปล่า (ที่ดินที่ถูกทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์) ผู้ว่าราชการจังหวัดสามารถพิจารณาอนุญาตได้เลย โดยไม่ต้องส่งเรื่องให้กรมที่ดินพิจารณาเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยอนุมัติ

2) กรณีที่ออกจากที่ดินที่มีเอกสารสิทธิ์ เจ้าของที่สาธารณะยื่นเรื่องขอโอนที่ดิน งอกนั้นกับที่ดินจังหวัดได้ และยื่นขอรับรองมาตรฐาน GAP หรือ Organic ในพื้นที่นั้นได้ กรณีที่ไม่มีโฉนดที่ดิน (ที่มือเปล่า) เจ้าของที่แปลงนั้นมีแต่สิทธิครอบครองที่งอกเท่านั้น แต่ไม่สามารถออกหนังสือแสดงกรรมสิทธิ์ (โฉนดที่ดิน) ในที่งอกนั้นได้ ทั้งนี้ หากมีเอกสารแสดงสิทธิ์ การครอบครองตามตารางข้างต้น (เอกสารตามข้อ 2-9) สามารถขอรับรอง GAP/Organic ได้

คำตาม : เกษตรกรใช้หนังสือรับรองจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่พื้นที่นั้นเป็นพื้นที่สาธารณะใช้ประโยชน์ร่วมกัน ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย (มท.) ว่าด้วยการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณะบัดช่องแผลน์ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน พ.ศ.2553

นายอำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่มีอำนาจให้การยินยอมให้บุคคลอื่นใช้ที่ดินอันเป็นสาธารณะบัดช่องแผลน์ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัด ใช่หรือไม่

คำตอบ : ใช่ นายอำเภอ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่มีอำนาจให้การยินยอมให้บุคคลอื่นใช้ที่สาธารณะประโยชน์ แต่พื้นนั้น อาจได้รับอนุญาตให้มีการเข้าใช้ประโยชน์แล้วก็ได้ ถ้าเป็นเช่นนั้นสามารถตรวจสอบรายชื่อผู้ที่ได้รับอนุญาตได้จากที่ดินจังหวัด หากตรวจสอบแล้วพบว่าผู้ของการรับรองมีรายชื่อรับอนุญาตใช้ประโยชน์ที่ดินแล้ว สามารถให้การรับรองมาตรฐานได้

กรณีที่ ที่ดินนั้น ยังไม่ได้รับอนุญาตให้เข้าใช้ประโยชน์ เท่ากับเป็นการทำเกษตรกรรมบนพื้นที่ผิดกฎหมาย ดังนั้นไม่สามารถให้การรับรองมาตรฐานฯ ได้ ควรแนะนำให้เกษตรกรยื่นเรื่องขอใช้ประโยชน์ที่ดินกับนายอำเภอ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เพื่อเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาอนุญาตของจังหวัด ตามขั้นตอนต่อไป

คำตาม : พื้นที่สาธารณะประโยชน์ พื้นที่ชุมชน ที่มีการจัดสรรงำนให้ทำการเกษตรตามนโยบายของรัฐ

คำตอบ : กรณีพื้นที่สาธารณะประโยชน์ หรือพื้นที่ชุมชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน และมีการพิจารณาจัดสรรงำนให้ทำการเกษตรตามนโยบายของรัฐแล้ว ให้ประสานสำนักงานที่ดินจังหวัด ขอตรวจสอบรายชื่อผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในพื้นที่ที่อย่างถึงนั้น

คำตาม : พื้นที่สาธารณะประโยชน์ ที่ไม่สามารถระบุหน่วยงานที่รับผิดชอบได้
แต่มีการทำการเกษตรมานาน

คำตอบ : พื้นที่สาธารณะประโยชน์ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และระเบียบ
กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการอนุญาตให้ประชาชนใช้ประโยชน์ที่ดินของรัฐ พ.ศ. 2547
มีหมายกำหนดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้มีอำนาจดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกัน
สำหรับการบริหารจัดการมีกรรมที่ดิน เป็นหน่วยงานรับผิดชอบพื้นที่ ดังนั้นให้ตรวจสอบ
จากสำนักงานที่ดินจังหวัด

คำตาม : โฉนดชุมชน สามารถขอรับรองมาตรฐานการผลิต
ได้หรือไม่

คำตอบ : สามารถขอรับการรับรองมาตรฐานระบบการผลิต GAP หรือ
Organic ได้ ทั้งนี้โฉนดชุมชน คือ สิทธิร่วมกันของชุมชนในการบริหาร
จัดการ การครอบครองที่ดินและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่ดิน เพื่อ
สร้างความมั่นคงในการถือครองและการใช้ประโยชน์ในที่ดินของชุมชนและ
เป็นการรักษาพื้นที่เกษตรในการผลิตพืชอาหาร เพื่อสร้างความมั่นคงด้าน
อาหาร

หน่วยรับรองสามารถตรวจสอบรายชื่อสมาชิกในชุมชนที่ได้รับโฉนด
ได้จากที่ ที่ดินจังหวัด ถ้ามีข้อถูกต้องตรงกับในเอกสาร หรือเป็นทายาท
สามารถขอรับการรับรองมาตรฐานระบบการผลิต GAP หรือ Organic
ได้ โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการชุมชนพื้นที่นั้น

กีดันราชพัสดุ การรกรกไฟ วัด ท่าเร แหลมฯ

คำถาม: พื้นที่ราชพัสดุ การรถไฟ วัด ททหาร ฯลฯ ที่เกษตรกรไม่สามารถขอให้หน่วยงานที่เป็นเจ้าของที่อุดหนี้รับรองการใช้ที่ดินให้ได้ เมื่อจากเป็นการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ว่างเปล่า ในอนาคตเมื่อหน่วยงานจะใช้ประโยชน์ เกษตรกรจะออกจากการพื้นที่ แต่มีการทําประโยชน์ต่อเนื่องมาเป็นเวลานานและไม่มีแนวโน้มจะเรียกคืนพื้นที่ ลักษณะแบบนี้ให้การรับรองได้หรือไม่

คำตอบ : ต้องได้รับหนังสือรับรองหรือยินยอมให้เข้าพื้นที่จากหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้ดูแลพื้นที่นั้น หรือให้หน่วยรับรองของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทำหนังสือสอบถามไปยังหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ว่ายินยอมให้เกษตรกรยื่นขอการรับรองมาตรฐานผลิตหรือไม่ ทั้งนี้ไม่ใช่การยินยอมให้ทำกินบนพื้นที่ หากไม่คัดค้านกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะให้การรับรองมาตรฐานการผลิตต่อไป

คำต้องการ : พื้นที่ที่ต้องการขอรับรองมาตรฐาน GAP/Organic เป็นพื้นที่ของวัดซึ่งมีเอกสารสิทธิ์ โดยได้รับความอนุเคราะห์จากผู้ใจบุญยกที่ดินกวายวัด แต่ยังไม่มีการโอนกรรมสิทธิ์ ข้อยังเป็นของบุคคลที่ถาวรอยู่ แต่ให้วัดใช้ประโยชน์ในที่ดิน ควรเป็นผู้อนุญาตใช้ที่ดิน และควรเป็นผู้ขอรับรอง

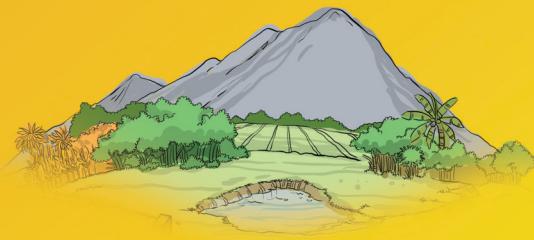

คำตอบ :

1. กรณีพื้นที่วัด ขั้นแรกให้ตรวจสอบก่อนว่าไม่ใช่พื้นที่ผิดกฎหมาย หรือผิดระเบียบ ส.ป.ก./นิคมสหกรณ์/นิคมสร้างตนเอง เมื่อตรวจสอบแล้วว่าถูกต้องสามารถให้การรับรองมาตรฐานได้โดยวัด (เจ้าอาวาสหรือผู้ที่เจ้าอาวาสมอบหมาย) เป็นผู้อนุญาต ส่วนผู้ขอรับรองมาตรฐานคือเกษตรกร หากไม่สามารถระบุชื่อเกษตรกรในใบรับรองมาตรฐานฯ ได้ ให้จัดทำเอกสารประกอบที่ระบุว่าผู้ใดเป็นผู้ขอรับรองหรือผู้ผลิตจริง ทั้งนี้เพื่อให้สามารถตามสอบได้เมื่อสินค้าเกิดความไม่ปลอดภัยต่อผู้บริโภค

เอกสารที่ใช้คือสำเนาหนังสือที่ทางวัดอนุญาตให้เกษตรกรเข้าทำการที่ดินหรือเข้าที่วัดทำการ หากไม่มี ให้เจ้าอาวาส หรือผู้ที่เจ้าอาวาสมอบหมาย (ผู้แทนของวัด) ออกหนังสือรับรองหรือยินยอมให้ใช้ที่ดินทำการที่ดินให้ หากหลักฐานถูกต้องสามารถตรวจสอบมาตรฐานได้

2. กรณีสถานปฏิบัติธรรมที่ไม่ใช่วัด ไม่ได้จดทะเบียนกับกรมการศาสนา ให้ตรวจสอบก่อนว่าไม่ใช่พื้นที่ผิดกฎหมาย ถ้าเป็นพื้นที่ผิดกฎหมาย ไม่รับคำขอรับรองมาตรฐานผลิตจากเกษตรกร หากที่ดินไม่ผิดกฎหมายและเกษตรกรผู้ขอ การรับรองได้รับอนุญาตให้ใช้ที่ดินทำการสถานปฏิบัติธรรมที่เป็นเจ้าของที่ดิน ก็ขอให้เจ้าของที่ดินนั้นออกหนังสือรับรองหรือยินยอมให้ใช้ที่ดินทำการ

การพัฒนาเอกสาร เกี่ยวกับกีดิบ เพื่อขอรับรองมาตรฐานระบบการผลิต **GAP และ Organic**

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.)
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

50 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ 0-2561-2277 ต่อ 1401, 1422 • www.acfs.go.th
เอกสารเผยแพร่ พิมพ์ครั้งที่ 3 (ฉบับปรับปรุงใหม่) มิถุนายน 2561 จำนวนพิมพ์ 11,000 เล่ม
มกอช.-2561-กสม.15

